

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 17/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Novomeského 25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 9 NcC 82/2015-291 z 23. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. februára 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 NcC 82/2015-291 z 23. decembra 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil tým, že arbitrárne odôvodneným napadnutým uznesením sa krajský súd neakceptovateľne a ústavne nekonformne stotožnil s postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“), v zmysle ktorého došlo k zmene zákonného sudcu, ktorým sa podľa slov sťažovateľa prekvapivo a v rozpore s jeho legitímnym očakávaním vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 4 C/698/2008 stal JUDr. Peter Rajňák, a to aj napriek tomu, že zákonný sudca JUDr. Roman Majerský, garantujúci právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie v danej veci, je aj naďalej sudcom okresného súdu, sám sa nenamietal a nenamietal ho ani sťažovateľ, pretože má k nemu dôveru. Podľa sťažovateľa sa JUDr. Roman Majerský aj v očiach verejnosti javí ako dôveryhodný a spravodlivý, teda nebol zákonný dôvod na to, aby mu vec bola odňatá, a ani nedošlo k žiadnej z mimoriadnych okolností zakladajúcich dôvod na odňatie veci JUDr. Romanovi Majerskému a jej pridelenie novému zákonnému sudcovi JUDr. Petrovi Rajňákovi. Sťažovateľ sa nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu vyjadreným v napadnutom uznesení, že *„Možnosť vykonať zmenu zákonného sudcu v súlade so zákonom a s rozvrhom práce pritom vyplýva priamo z ust. § 3 ods. 4 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch. Vzhľadom na vyššie uvedené, nadriadený súd dospel k presvedčeniu, že v prejednávanej veci bola zmena v osobe zákonného sudcu vykonaná v súlade so zákonom a rozvrhom práce.“*. Sťažovateľ ďalej uviedol, že až z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu sa dozvedel, že zákonný sudca JUDr. Peter Rajňák sa vyjadril k námietke zaujatosti, takže nemohol na obsah jeho vyjadrenia reagovať v primeranej lehote, a teda poukázať na okolnosti vzbudzujúce nedôveru sťažovateľa k novému zákonnému sudcovi. Sťažovateľ sa nestotožňuje s podľa jeho slov krajne tendenčným a formalistickým tvrdením krajského súdu, pretože krajský súd nezistil riadne a presvedčivo skutkový stav veci, vec nesprávne právne posúdil, sťažovateľovi odňal možnosť riadne konať pred súdom, mať vedomosť o obsahu vyjadrenia nového zákonného sudcu JUDr. Petra Rajňáka, a teda aj sa k tomuto vyjadreniu obsahujúcemu právnu a skutkovú argumentáciu nového zákonného sudcu vyjadriť. Odôvodnenie napadnutého uznesenia podľa názoru sťažovateľa odporuje ustanoveniam § 157 ods. 2 a § 167 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“), je svojvoľné

a nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriadiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti, s čím sa podľa slov sťažovateľa krajský súd ústavne konformne nevysporiadal, pričom sťažovateľ zároveň uviedol, že za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje.

3. Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti týmto nálezom:

„1. Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod č.k. 9NcC/82/2015 a jeho rozhodnutím č.k. 9NcC/82/2015-291 zo dňa 23. decembra 2015 porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Bratislave

.k. 9NcC/82/2015-291 zo dňa 23. decembra 2015 zrušuje, vec vracia Krajskému súdu na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1500,- Eur, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,04 Eur, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný zaplatiť na účet jej právnej zástupkyne – advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

4. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

7. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

8. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol

alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

9. Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podstata jeho argumentácie spočíva v námietke svojvoľného a nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým krajský súd rozhodol o námietke zaujatosti vec prejednávajúceho sudcu vznesenej sťažovateľom. Sťažovateľ v sťažnosti taktiež namietal, že nemal možnosť reagovať na vyjadrenie zákonného sudcu JUDr. Petra Rajňáka k námietke zaujatosti, čím podľa neho došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý súdny proces.

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.

11. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

12. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

13. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97), a preto ich porušenie skúma spoločne. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. právo na spravodlivý proces sa nezaručuje iba čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale je implikované aj v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a to v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 71/97, III. ÚS 53/09).

14. Článok 46 ods. 1 ústavy zakotvuje právo na súdnu a inú právnu ochranu. Právo na súdnu ochranu ako zásada výkonu súdnictva znamená, že každý, koho právo je ohrozené, dotknuté či porušené, môže sa obrátiť so žiadosťou o nápravu na nestranný a nezávislý súd. V čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy sa *expressis verbis* zakotvuje právo na súdnu ochranu s tým, že „podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon“. Zákonmi upravujúcimi podrobnosti o súdnej ochrane sú jednak zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jednak procesné predpisy (PL. ÚS 38/99). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Námietku sťažovateľa týkajúcu sa svojvoľného a nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú,

resp. nedôvodnú. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

16. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu dospel ústavný súd k záveru, že argumentácia krajského súdu uvedená v odôvodnení napadnutého uznesenia je dostatočná a v žiadnom prípade ju nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, na základe akých skutočností, resp. úvah dospel k záveru, že námietka zaujatosti nie je dôvodná, rešpektujúc pritom základný účel tohto procesného inštitútu, ktorým je predchádzať možnosti neobjektívneho rozhodovania a prispieť k nestrannému prejednávaniu vecí a k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom. Krajský súd sa starostlivo zaoberal dôvodmi vylúčenia vec prejednávajúceho sudcu JUDr. Petra Rajňáka uvedenými sťažovateľom v jeho námietke zaujatosti. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietaný dôvod vylúčenia sudcu z prejednávania vecí týkajúci sa spôsobu zmeny zákonného sudcu, v odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd podrobne vysvetlil, na základe akých dôvodov došlo k tejto zmene (prerozdelenie spisov z dôvodu rovnomerného zaťaženia sudcov), ktorá bola uskutočnená v súlade so zákonom a rozvrhom práce (ustanovenie § 3 ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), pričom zároveň uviedol, že spôsob zmeny zákonného sudcu ako sťažovateľom prezentovaný dôvod vylúčenia sudcu JUDr. Petra Rajňáka z prejednávania a rozhodovania vecí nepredstavuje žiadnu z okolností podľa § 14 ods. 1 OSP odôvodňujúcich vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí, s čím ústavný súd jednoznačne súhlasí. V súvislosti s ďalším dôvodom sťažovateľa na vylúčenie zákonného sudcu JUDr. Petra Rajňáka v námietke zaujatosti, že tento sudca *„nie je voči nemu nestranný, a to aj vzhľadom na dva nálezy ústavného súdu vo veciach, ktoré mu boli pridelené a v ktorých bol Okresný súd Pezinok neúspešný, keďže opakovane porušoval jeho základné práva“*, krajský súd s poukazom na ustanovenie § 14 ods. 3 OSP, podľa ktorého dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach, odôvodnil, z akých dôvodov ani tento dôvod sťažovateľa na vylúčenie sudcu neuznal.

17. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa spočívajúcu v tom, že krajský súd neskúmal dôkladne a komplexne vonkajšie objektívne skutočnosti, t. j. či sa zákonný sudca javí v očiach sťažovateľa ako nestranný, resp. nie nestranný, a teda nevyrovnal sa ústavne konformne s objektívnou stránkou sudcovskej nestrannosti, podľa názoru ústavného súdu ani túto nie je možné akceptovať, pretože z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd zistil, že krajský súd v rámci rozhodovania o vznesenej námietke zaujatosti dostatočným spôsobom preskúmal aj existenciu objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré by mohli vznikajú pochybnosti o nestrannosti sudcu, pričom dospel k záveru, že nepovažoval za preukázaný osobný ani akýkoľvek iný vzťah v zmysle § 14 ods. 1 OSP medzi zákonným sudcom a účastníkmi konania, resp. ich právnymi zástupcami, ktorý by odôvodňoval pochybnosti o jeho nezaujatosti, a teda aj jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci.

18. Sťažovateľ v sťažnosti napáda i postup krajského súdu, ktorý mu neumožnil zaujať stanovisko k vyjadreniu zákonného sudcu k námietke zaujatosti.

19. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, vo vzťahu k uvedenej námietke sťažovateľa (bod 18 tohto uznesenia) ústavný súd zdôrazňuje, že tento článok dohovoru sa vzťahuje na tie súdne konania, ktorých predmetom sú občianske práva alebo záväzky, alebo oprávnenosť akéhokoľvek trestného obvinenia. V zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) konanie, v ktorom bola uplatnená námietka zaujatosti, sa netýka oprávnenosti trestného obvinenia alebo občianskych práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozhodnutie z 19. 5. 2009 o sťažnosti č. 37111/04 vo veci Mianowicz c. Nemecko, rozhodnutie z 20. 10. 2009 o sťažnosti č. 26362/02 vo veci Ovcharenko c. Ukrajina).

20. Zároveň však ústavný súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivé súdne konanie zaručené čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňa viacero čiastkových práv vyjadrujúcich požadovanú kvalitu postupov a rozhodnutí súdov. Niektoré z uvedených čiastkových práv z aplikovateľnosti na konanie o námietke zaujatosti zrejme nemožno vylúčiť (napr. právo na riadne odôvodnenia rozhodnutia súdu, pri ktorom ústavný súd zastáva názor, že je

aplikovateľné aj na súdne konania, ktoré z hľadiska ich merita vo všeobecnosti pod čl. 6 ods. 1 dohovoru subsumovateľné nie sú).

21. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa uvedenej v bode 18 tohto uznesenia obsahovo zjavne smerujúcej k porušeniu princípu rovnosti zbraní (neumožnenie vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie súdu) však ústavný súd rešpektujúc uvedenú judikatúru ESĽP dospel k záveru o nedostatku ústavne relevantnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a právom sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie garantovaným v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to práve z dôvodu, že predmetom konania o sťažovateľovej námietke zaujatosti neboli občianske práva a záväzky ani trestné obvinenie proti nemu. V tejto časti ústavný súd sťažnosť vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú.

22. Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd už viackrát vyslovil názor, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97), a tak v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), čo by mohlo na prvý pohľad takisto viesť k záveru o chýbajúcej relevantnej súvislosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a základným právom zaručeným čl. 46 ods. 1 ústavy i čl. 36 ods. 1 listiny.

23. Ústavný súd však nemôže opomenúť, že kým aplikačný rozsah čl. 6 ods. 1 dohovoru na úrovni občianskych práv a záväzkov je vyčerpaný konaniami, ktorých výsledok je rozhodujúci pre práva a povinnosti súkromnej povahy, niet pochyb, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v rovine súdnej ochrany vzťahuje na všetky „veci“, ktoré podľa zákona spadajú do právomoci súdov. Záber základného práva na súdnu ochranu vo všetkých jeho podobách sa tak musí vzťahovať i na „veci“ nemajúce rozhodujúci význam pre práva a povinnosti súkromnej povahy. K takým „veciam“ bezpochyby patrí aj posudzovanie a rozhodovanie nadriadeného súdu o námietkach zaujatosti sudcov súdu podriadeného.

24. Už vo veci sp. zn. III. ÚS 169/2013 vychádzal ústavný súd zo záveru, že konanie o námietke zaujatosti nepredstavuje typické sporové konanie, čím tak naznačil limitovaný charakter účasti v konaní o vylúčení sudcov oproti konaniu vo veci samej. Dokazuje to právna úprava obsiahnutá v § 14 – § 17 OSP (platná a účinná v čase rozhodovania krajského súdu o vznesenej námietke zaujatosti napadnutým uznesením). Predovšetkým z nej vyplýva, že konanie o námietke zaujatosti je jednoinštančné, námietka zaujatosti podaná jednou zo strán sporovej veci sa nepredkladá na zaujatie stanoviska či vyjadrenie druhej sporovej strane, o námietke zaujatosti rozhoduje nadriadený súd, teda nie inštančne vyšší súd, čo svedčí o odlišnosti predmetu konania o námietke zaujatosti v porovnaní s konaním, z ktorého procesného priebehu táto námietka vzišla. Všetky uvedené skutočnosti naznačujú, že konanie o námietke zaujatosti sa svojou povahou blíži skôr konaniu, ktoré má charakter prieskumu, ako rozhodovaniu typickej sporovej veci.

25. Zdôraznenú jedinečnosť povahy konania o námietke zaujatosti je podľa názoru ústavného súdu potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní skutočnosti, že krajský súd neumožnil sťažovateľovi oboznámiť sa s vyjadrením zákonného sudcu k námietke zaujatosti a následne k nemu zaujať stanovisko, čoho dôkazom je aj znenie § 16 ods. 1 OSP, podľa ktorého súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti. Stanovisko účastníka konania, ktorý námietku zaujatosti podal, k vyjadreniu namietaného sudcu, teda nie je povinnou súčasťou predkladaného materiálu nadriadenému súdu. Vyjadrenie sudcu k námietke jeho zaujatosti je potrebné vnímať skôr ako podklad pre rozhodnutie nadriadeného súdu než ako štandardný dôkaz vyžadujúci si stanovisko sporovej protistrany. Ústavný súd je preto toho názoru, že základné právo na súdnu ochranu v konaní o námietke zaujatosti v zmysle právnej úpravy § 14 – § 17 OSP (platnej a účinnej v čase rozhodovania krajského súdu o námietke zaujatosti napadnutým uznesením) nevyžadovalo, aby nadriadený súd umožnil účastníkovi, ktorý námietku zaujatosti podal, zaujať stanovisko k vyjadreniu namietaného sudcu.

26. Na základe uvedených skutočností súd námietku sťažovateľa uvedenú v bode 18 tohto uznesenia aj vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú.

27. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením označených práv sťažovateľa neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

28. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. januára 2017